

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI VAZIRLAR MAHKAMASINING QARORI

2021 yil «17» noyabr

№ 689

Toshkent sh.

Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тартиби тўғрисидаги низомни тасдиқлаш ҳақида

“Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ, шунингдек, геном бўйича давлат рўйхатига олиш тизимини такомиллаштириш ва унинг самарадорлигини ошириш мақсадида Вазирлар Маҳкамаси **қарор қилади:**

1. “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги геном бўйича давлат рўйхатига олиш соҳасидаги ваколатли давлат органи этиб белгиланганлиги ҳамда унга геном бўйича ихтиёрий ва мажбурий равишда давлат рўйхатига олишни амалга оширишга доир вазифалар юкланганлиги маълумот учун қабул қилинсин.

2. Қуйидагиларни назарда тутувчи **Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тартиби тўғрисидаги низом** иловага мувофиқ тасдиқлансин:

геном бўйича давлат рўйхатига олиш соҳасидаги фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва муассасалари рўйхати, геном бўйича давлат рўйхатини юритишнинг мақсади;

геном бўйича мажбурий ва ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш тартиби ҳамда геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олишни амалга оширганлик учун ундириладиган ҳақ миқдори;

биологик материални олиш, ундан фойдаланиш, уни сақлаш, бериш ва йўқ қилиш тартиби;

геномга оид ахборотни йиғиш, унга ишлов бериш, ундан фойдаланиш, сақлаш ва йўқ қилиш тартиби.

3. Белгилансинки:

ҳар бир шахсни геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш учун базавий ҳисоблаш миқдорининг 7 баравари миқдорида ҳақ ундирилади;

геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш натижасида келиб тушган маблағлар Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига йўналтирилади.

4. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги ва Соғлиқни сақлаш вазирлигининг асослантилган ҳисоб-китобларига кўра геномга оид ахборотни олиш учун зарур кимёвий реагентлар ва сарфлаш материалларини харид қилиш бўйича давлат бюджетидан зарур маблағлар ажратилишини таъминласин.

5. Мазкур қарор 2023 йил 1 январдан кучга киради.

6. Мазкур қарорнинг бажарилишини назорат қилиш Ўзбекистон Республикаси ички ишлар вазири П.Р. Бобожонов зиммасига юклансин.

**Ўзбекистон Республикасининг
Бош вазири**

А. Арипов

Вазирлар Маҳкамасининг
2021 йил 17 ноябрдаги 689 -сон қарорига
илова

Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тартиби тўғрисида НИЗОМ

1-боб. Умумий қоидалар

1. Мазкур Низом “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига мувофиқ геном бўйича давлат рўйхатига олиш тартибини белгилайди.

2. Геном бўйича давлат рўйхати Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлигининг Эксперт-криминалистика бош маркази (кейинги ўринларда – Эксперт-криминалистика бош маркази) томонидан юритилади.

3. Геном бўйича давлат рўйхатига олиш соҳасидаги фаолиятни амалга оширувчи давлат органлари ва муассасалари (кейинги ўринларда – ваколатли органлар) қуйидагилардан иборат:

Эксперт-криминалистика бош маркази;

терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар ва суд;

ички ишлар органларининг жазони ижро этиш муассасалари ва пробация хизматлари;

Ўзбекистон Республикаси Ички ишлар вазирлиги, Адлия вазирлиги ҳамда Соғлиқни сақлаш вазирлигининг давлат суд-экспертиза муассасалари (кейинги ўринларда – давлат суд-экспертиза муассасалари).

4. Геном бўйича давлат рўйхатига олиш Ўзбекистон Республикасининг Конституциясига, “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси палаталарининг қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Президентининг фармонлари, қарорларига, Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг қарорларига, шунингдек, ушбу Низомга ва бошқа қонунчилик ҳужжатларига мувофиқ амалга оширилади.

5. Геном бўйича давлат рўйхатига олишни амалга ошириш инсоннинг ҳаётига, соғлиғига хавф туғдирмаслиги, унинг шаъни, кадр-қимматини камситмаслиги керак.

6. Геном бўйича давлат рўйхатига олишни амалга оширишда геномга оид ахборот, шунингдек, одамнинг шахси ҳақидаги маълумотларни шахс ёки унинг қонуний вакилининг розилигисиз ошкор қилишга йўл қўйилмайди, терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар ва суднинг сўровига биноан тақдим этиш ҳоллари бундан мустасно.

7. Геном бўйича мажбурий ва ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш ушбу Низомга 1-иловада келтирилган схемага мувофиқ амалга оширилади.

8. Муқаддам геном бўйича давлат рўйхатидан ўтган шахс оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган тақдирда, геном бўйича давлат рўйхатига олишни амалга ошириш учун ундан биологик материал олинмайди.

Муқаддам геном бўйича давлат рўйхатидан ўтган шахсдан такрорий биологик материал олиншига йўл қўймаслик мақсадида жазони ижро этиш муассасаси, пробация хизмати, терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов ва суд органлари томонидан қуйидаги шахсларнинг геномга оид ахбороти Геномга оид ахборотнинг ягона маълумотлар базасида (кейинги ўринларда – Ягона маълумотлар базаси) мавжудлигини текшириш учун Эксперт-криминалистика бош марказига сўров хати юборилиши шарт:

оғир ва ўта оғир жиноятларни, жинсий эркинликка қарши жиноятларни, шунингдек, ўн олти ёшга тўлмаган шахс билан жинсий алоқа қилиш, ўн олти ёшга тўлмаган шахсга нисбатан уятсиз-бузуқ ҳаракатлар қилиш билан боғлиқ жиноятларни содир этганлик учун ҳукм қилинган шахслар;

оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган шахслар.

2-боб. Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олишни амалга ошириш тартиби

9. Қуйидагилар геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинади:

оғир ва ўта оғир жиноятларни, жинсий эркинликка қарши жиноятларни, шунингдек, ўн олти ёшга тўлмаган шахс билан жинсий алоқа қилиш, ўн олти ёшга тўлмаган шахсга нисбатан уятсиз-бузуқ ҳаракатлар қилиш билан боғлиқ жиноятларни содир этганлик учун ҳукм қилинган шахслар (кейинги ўринларда – ҳукм қилинган шахслар);

оғир ва ўта оғир жиноят содир этишда гумон қилинувчи ёки айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилинган шахслар;

терговга қадар текширув, суриштирув ва дастлабки тергов жараёнида биологик материали олинган аниқланмаган шахслар (кейинги ўринларда – аниқланмаган шахслар);

таниб олинмаган мурдалар (тана қолдиқлари, қисмлари).

Суднинг қонуний кучга кирган ҳукми ҳукм қилинган шахсларни геном бўйича давлат рўйхатига олиш учун асос ҳисобланади.

Таниб олинмаган мурдаларни (тана қолдиқлар, қисмларини), оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган шахсларни, шунингдек, биологик материали терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган аниқланмаган шахсларни геном бўйича давлат рўйхатига олиш терговга қадар текширувни,

суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органларнинг қарори ёки суднинг ажримига асосан амалга оширилади.

10. Таниб олинмаган мурдаларнинг (тана қолдиқлари, қисмлари) ҳамда аниқланмаган шахсларнинг терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган биологик материали олингандан 30 кун мобайнида бошқа йўллар билан уларнинг шахсини аниқлашнинг имкони бўлмаган тақдирда, геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинади.

11. Биологик материал:

ҳукм қилинган шахслардан – маҳкум сақланаётган (жазони ўтаётган) жазони ижро этиш муассасасининг ёки пробация бўлинмасининг масъул ходими иштирокида мазкур муассасанинг тиббиёт бўлинмаси ходими томонидан бевосита ёки давлат суд-экспертиза муассасаларининг мутахассисларини жалб этган ҳолда;

оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган ва аниқланмаган шахслардан, шунингдек, таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқларидан, қисмларидан) – терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органнинг мансабдор шахси томонидан бевосита ёки (ва) унинг иштирокида давлат суд-экспертиза муассасаларининг мутахассисларини жалб этган ҳолда олинади.

12. Жазони ижро этиш муассасалари бошлиқлари:

озодликдан маҳрум қилиш тариқасидаги жазони ўтаётган ҳукм қилинган шахслар орасидан геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахсларнинг рўйхати шакллантирилишини ва уларнинг муқаддам геном бўйича давлат рўйхатига олинганлигини текшириш учун Эксперт-криминалистика бош марказига сўров хати орқали тақдим этилишини таъминлайди;

Эксперт-криминалистика бош марказидан геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар ҳақидаги маълумотларни олгач, ушбу шахслардан биологик материалларни “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига ва мазкур Низомда белгиланган қоидаларга қатъий риоя этган ҳолда олинишини ташкил этади;

жазони ижро этиш муассасаларида жазони ўтаётган геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган ҳукм қилинган шахсларга оид шахсий маълумотларнинг тўғрилигини назорат қилади;

геномга оид ахборотни олиш учун биологик материал ва биологик материалнинг ахборот картасини давлат суд-экспертиза муассасаларига йўлланма хат орқали юборилишини таъминлайди, шу жумладан, камчиликлари аниқланган тақдирда, уларни бартараф қилиш чораларини кўради;

биологик материал ахборот картасининг иккинчи нусхаси маҳкумнинг йиғмажилдига қўшиб қўйилишини таъминлайди.

Геном бўйича давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган ҳукм қилинган ҳар бир шахснинг биологик материали ва биологик материалнинг ахборот картаси алоҳида йўлланма хат билан юборилиши ҳамда унда юборилаётган биологик материалдан олинган геномга оид ахборотни Ягона маълумотлар базасига киритилиши лозимлиги кўрсатилиши шарт.

13. Пробация хизматининг худудий бўлинмалари раҳбарлари:

ўзи раҳбарлик қилаётган бўлинмада озодликдан маҳрум қилиш билан боғлиқ бўлмаган жазони ўтаётган, пробация ҳисобида бўлган ҳукм қилинган шахсларнинг рўйхати шакллантирилишини ва уларнинг илгари геном бўйича давлат рўйхатига олинганлигини текшириш учун сўров хати орқали Эксперт-криминалистика бош марказига тақдим этилишини таъминлайди;

Эксперт-криминалистика бош марказидан геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар ҳақидаги маълумотларни олгач, ушбу шахслардан биологик материалларни “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни талабларига ва мазкур Низомда белгиланган қоидаларга қатъий риоя этган ҳолда олинишини ташкил этади;

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган ҳукм қилинган шахсларга оид шахсий маълумотларнинг тўғрилигини назорат қилади;

геномга оид ахборотни олиш учун биологик материал ва биологик материалнинг ахборот картасини давлат суд-экспертиза муассасаларига йўлланма хат орқали юборилишини таъминлайди, шу жумладан, камчиликлари аниқланган тақдирда, уларни бартараф қилиш чораларини кўради;

биологик материал ахборот картасининг иккинчи нусхасини маҳкумнинг йиғмажилдига қўшиб қўйилишини таъминлайди.

Геном бўйича давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган ҳукм қилинган ҳар бир шахснинг биологик материали ва биологик материалнинг ахборот картаси алоҳида йўлланма хат билан юборилиши ҳамда унда юборилаётган биологик материалдан олинган геномга оид ахборотни Ягона маълумотлар базасига киритилиши лозимлиги кўрсатилиши шарт.

14. Терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органларнинг мансабдор шахслари:

оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган шахсларни муқаддам геном бўйича давлат рўйхатига олинганлигини текшириш учун уларнинг рўйхатини сўров хати орқали Эксперт-криминалистика бош марказига юборадилар;

Эксперт-криминалистика бош марказидан Ягона маълумотлар базасида геном бўйича мажбурий давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахснинг геномга оид ахбороти мавжуд эмаслиги ҳақидаги маълумотни олгач, оғир

ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган шахслардан биологик материални “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси ҳамда ушбу Низомда белгиланган қоидаларга қатъий риоя қилган ҳолда олинишини ташкил этади;

таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) ҳамда аниқланмаган шахслардан биологик материални “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси ҳамда ушбу Низомда белгиланган қоидаларга қатъий риоя қилган ҳолда олинишини ташкил этади;

ушбу шахсларга оид шахсий маълумотларнинг тўғрилигини назорат қилади;

геномга оид ахборотни олиш учун биологик материал ва биологик материалнинг ахборот картасининг бир нусхасини, одам ДНКсининг суд-биологик экспертизасини (кейинги ўринларда – экспертиза) тайинлаш ҳақидаги қарорни йўлланма хат билан бирга давлат суд-экспертиза муассасаларига юборилишини таъминлайди, шу жумладан, камчиликлари аниқланган тақдирда, уларни бартараф қилиш чораларини кўради;

биологик материал ахборот картасининг иккинчи нусхасини жиноят иши (терговга қадар текширув) ҳужжатларига қўшиб қўяди.

Экспертиза қарорида юборилаётган биологик материалдан олинган геномга оид ахборотни Ягона маълумотлар базасига мажбурий равишда киритилиши лозимлиги кўрсатилиши шарт.

15. Давлат суд-экспертиза муассасалари бошлиқлари:

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар ва таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган биологик материал ва биологик материалнинг ахборот карталари “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексига ҳамда ушбу Низомга мувофиқ расмийлаштирилганлиги текширилишини, қабул қилинишини ва рўйхатга олинишини ташкил этади;

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар ва таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган биологик материалдан геномга оид ахборотни олиш мақсадида экспертиза ёки тадқиқот ўтказилишини, улар натижасида олинган геномга оид маълумотларнинг тўғрилигини, шунингдек, геномга оид ахборот картаси ушбу Низом тартибига ва ошкор этмаслик принципига мувофиқ расмийлаштирилишини ҳамда сақланишини назорат қилади;

экспертиза ёки тадқиқот ўтказиш натижасида олинган геномга оид ахборот экспертиза ёки тадқиқотни ўтказган мансабдор шахс (эксперт) томонидан геномга оид ахборот картаси тўлдирилишини таъминлайди;

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинishi лозим бўлган шахслар ва таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган геномга оид ахборотнинг Ягона маълумотлар базасидаги мавжуд геномга оид ахборотлар билан таққосланишини таъминлайди;

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинishi лозим бўлган шахс ва таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган биологик материалнинг ахборот картаси ҳамда геномга оид ахборот картаси йўлланма хат билан Ягона маълумотлар базасига киритиш учун Эксперт-криминалистика бош марказига ошкор этмаслик принципига мувофиқ қоғоз шаклида юборилишини таъминлайди. Геномга оид ахборот Эксперт-криминалистика бош марказидаги Ягона маълумотлар базасига интеграция қилинган тизим орқали электрон шаклда юборилади.

16. Эксперт-криминалистика бош маркази бошлиғи:

ваколатли органлар томонидан тақдим этилган сўров хатларини кўриб чиқиб, Ягона маълумотлар базасида сўров хатида келтирилган шахсларнинг геном ахбороти бор-йўқлиги текширилишини ҳамда геном бўйича давлат рўйхатига мажбурий олинishi лозим бўлган шахслар ҳақидаги маълумотларни сўров хати юборган органга уч иш кунида тақдим этилишини таъминлайди;

ваколатли органлар томонидан тақдим этилган геномга оид ахборот, биологик материалнинг ахборот картаси ҳамда геномга оид ахборот картасининг “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси ҳамда ушбу Низомга мувофиқ расмийлаштирилганлиги текширилишини, қабул қилинишини ва рўйхатга олинishi хамда амалга оширилган ишлар юзасидан тегишли ваколатли органга мазкур Низомга 2-иловага мувофиқ тузилган маълумотнома тақдим этилишини таъминлайди;

мазкур Низом қоидаларига ва ошкор этмаслик принципига мувофиқ геномга оид ахборотга ишлов берилишини назорат қилади;

алоҳида тўртта тоифадан иборат бўлган Ягона маълумотлар базаси шакллантирилишини ташкил этади;

геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинган шахсларнинг (биологик материал ва геномга оид ахборот) карталари картотекада сақланишини таъминлайди;

Ягона маълумотлар базасига янги киритилган ҳукм қилинган, оғир ва ўта оғир жиноят содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилинган ҳамда аниқланмаган шахсларнинг геномга оид ахборотининг фош этилмаган жиноятлар бўйича муқаддам киритилган геномга оид ахборотлар билан таққосланишини ҳамда фош этилмаган жиноятлар бўйича шахс идентификация қилинган тақдирда тегишли ваколатли органга мазкур Низомга 2-иловага мувофиқ тузилган маълумотнома тақдим этилишини таъминлайди;

Ягона маълумотлар базасида геномга оид ахборотларга оид номувофиқлик ёки хатоликлар аниқланган тақдирда, уларни бартараф этиш чораларини кўришни ташкил этади;

Ягона маълумотлар базаси фаолиятини назорати ҳамда моддий-техник ва услубий таъминотини амалга оширади.

17. Йўлланма хатда, экспертиза тайинлаш ҳақидаги қарорда (ажрим) ҳамда биологик материалнинг ахборот картасида биологик материалнинг эгаси ҳақидаги маълумотлар тўлиқ кўрсатилиши шарт.

18. Геном бўйича давлат рўйхатига олиш учун биологик материалнинг ахборот картаси юборилмаган биологик материал давлат суд-экспертиза муассасалари томонидан экспертиза ўтказиш учун қабул қилинмайди.

Биологик материалнинг ахборот картаси ҳамда геномга оид ахборотнинг картаси юборилмаган геномга оид ахборот Эксперт-криминалистика бош маркази томонидан давлат рўйхатидан ўтказилмайди.

3-боб. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш тартиби

19. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш Ўзбекистон Республикаси фуқароларининг, чет эл фуқароларининг ва фуқаролиги бўлмаган шахсларнинг (кейинги ўринларда – ариза берувчи) ёзма аризасига кўра пуллик асосда амалга оширилади.

Вояга етмаганларни ҳамда суд томонидан муомалага лаёқатсиз ёки муомала лаёқати чекланган деб топилган шахсларни геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш уларнинг қонуний вакилларининг ёзма аризасига кўра пулли асосда амалга оширилади.

Бунда давлат суд-экспертиза муассасалари ариза берувчига геном бўйича давлат рўйхатига олиниши зарурати юзасидан ўз фикрини ва мақсадини билдириши учун имконият бериши шарт.

20. Ариза берувчи геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш учун давлат суд-экспертиза муассасаларига мазкур Низомга 3-иловага мувофиқ ёки унинг қонуний вакили мазкур Низомга 4-иловага мувофиқ шаклдаги ариза тақдим этади.

Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатидан ўтиш учун мазкур Низом билан белгиланган пул миқдорининг 100 фоиз тўлови олдиндан амалга оширилади.

Ариза берувчининг (қонуний вакилининг) шахси ва яшаш жойини (турар жой) тасдиқловчи ҳужжатлар давлат суд-экспертиза муассасалари томонидан тегишли давлат органлари ва ташкилотлардан мустақил равишда, шу жумладан “Электрон ҳукумат” тизими идоралараро интеграциялашув платформаси орқали сўраб олинади.

Бедарак йўқолган шахсларни қидириш мақсадида, истисно тариқасида, уларнинг биологик қариндошларини геном бўйича ихтиёрий равишда давлат

рўйхатига олиш бедарак йўқолган шахсларнинг биологик қариндошларининг мазкур Низомга 3-иловага мувофиқ ёки унинг қонуний вакилининг мазкур Низомга 4-иловага мувофиқ шаклдаги аризаси ҳамда терговга қадар текширув, суриштирув ва дастлабки тергов органларининг экспертиза ўтказиш тўғрисидаги қарорига асосан бепул ўтказилади.

21. Давлат суд-экспертиза муассасалари раҳбарлари (улар йўқлигида ўринбосарлари):

геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш учун ариза берувчи ёки унинг қонуний вакили тақдим этган ҳужжатларни қабул қилади ва улар иштирокида кўриб чиқади;

ҳужжатларни кўриб чиқиб, шу куннинг ўзида геном бўйича давлат рўйхатига олиш бўйича қарор қабул қилади ёки тақдим этилган ҳужжатларда камчиликлар мавжуд бўлса, ариза берувчи ёки унинг қонуний вакилига камчиликларни бартараф этиш бўйича батафсил тушунтирилиб, ҳужжатларни қайтаради;

бедарак йўқолган шахсларни аниқлаш мақсадида терговга қадар текширув, суриштирув ва дастлабки тергов органлари томонидан тақдим этилган ҳужжатларни (бедарак йўқолган шахсларнинг биологик қариндошларининг аризаси ва одам ДНКси суд-тиббий экспертизаси тайинлаш ҳақидаги қарори) кўриб чиқиб, бепул геном бўйича давлат рўйхатига олиш бўйича қарор қабул қилади ёки тақдим этилган ҳужжатларда камчиликлар мавжуд бўлса, терговга қадар текширувни, суриштирувни ва дастлабки терговни амалга оширувчи органларга ҳужжатларни ижросиз қайтаради.

22. Ижро этилишига тўсқинлик қилган камчиликлар бартараф этилган тақдирда, ариза берувчи ёки унинг қонуний вакили ҳужжатларни қайта топшириши мумкин.

23. Давлат суд-экспертиза муассасалари раҳбарлари (улар йўқлигида ўринбосарлари) геном бўйича давлат рўйхатига олиш бўйича қарор қабул қилинган кундан бошлаб 30 кун муддатда:

ариза берувчидан ушбу Низомда белгиланган қоидаларга қатъий риоя қилган ҳолда, биологик материал олиншини ва биологик материалнинг ахборот картаси икки нусхада тўлдирилишини;

биологик материалдан геномга оид ахборотни олиш учун ДНК тадқиқотини ўтказишни, тадқиқотлар натижасида олинган геномга оид ахборотнинг тўғрилигини текширишни ҳамда икки нусхада геномга оид ахборот картаси тўлдирилишини;

геномга оид ахборот, шунингдек, биологик материалнинг ахборот картаси ва геномга оид ахборот картасинининг биттадан нусхаларини Ягона маълумотлар базасига киритиш учун Эксперт-криминалистика бош марказига мазкур Низомда белгиланган тартибга мувофиқ юборилишини ташкил этади.

Бедарак йўқолган шахсларни аниқлаш мақсадида геном бўйича давлат рўйхатига олишда тузилган биологик материалнинг ахборот картаси ва геномга оид ахборот картасининг иккинчи нусхалари терговга қадар текширувни, суриштирувни ва дастлабки терговни амалга оширувчи органларга юборилади.

24. Эксперт-криминалистика бош маркази раҳбари (йўқлигида ўринбосарлари):

давлат суд-экспертиза муассасасидан геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатидан ўтиш учун юборилган геномга оид ахборот, биологик материалнинг ахборот картаси ҳамда геномга оид ахборот картаси келиб тушган кундан сўнг уч иш кунида “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунига, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси ва мазкур Низом талабларига мувофиқ расмийлаштирилганлигини текшириб қабул қилиш, шунингдек, геномга оид ахборотга ишлов берилиши ва Ягона маълумотлар базасига киритилишини ҳамда геном бўйича давлат рўйхатига олинганлиги тўғрисида ариза берувчи ёки тегишли ваколатли органга мазкур Низомга 5-иловага мувофиқ тузилган хабарнома юборилишини;

геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинган шахсларнинг биологик материали ахборот карталари, геномга оид ахборот карталарини картотекада сақланишини таъминлайди.

25. Ҳар бир шахсни геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш учун базавий ҳисоблаш миқдорининг 7 баравари миқдорида ҳақ ундирилади.

Ариза берувчи ёки унинг қонуний вакили геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатидан ўтишнинг ҳар қандай босқичида бош тортиш ҳуқуқига эга. Бунда унинг аризаси кўрилмасдан қолдирилади ҳамда амалга оширилган тўлов суммаси қайтарилмайди.

26. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш натижасида келиб тушган маблағлар Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджетига йўналтирилади.

27. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олишда ариза берувчи давлат суд-экспертиза муассасалари хатти-ҳаракатлари (ҳаракатсизлиги) юзасидан “Маъмурий тартиб-таомиллар тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган тартибда шикоят қилишлари мумкин.

4-боб. Биологик материални олиш, ундан фойдаланиш, уни сақлаш, бериш ва йўқ қилиш тартиби

28. Биологик материал “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексида белгиланган эксперт текшируви учун намуналар олиш талабларига ҳамда ушбу Низом қоидаларига риоя этган ҳолда, ваколатли органларнинг биологик материални олишга

масъул ва тегишли тайёргарликка эга бўлган шахслари томонидан бевосита ёки мутахассисни жалб этган ҳолда амалга оширилади.

29. Геном бўйича давлат рўйхатига олинаётган тирик шахслардан биологик материал сифатида қон ёки сўлак намуналари олиниши мумкин.

Агар биологик материал олинган вақтдан бошлаб, беш сутка ичида уни тадқиқот ўтказиш учун тегишли лабораторияларга етказиб бериш имкони мавжуд бўлса, у ҳолда ушбу шахслардан биологик материал сифатида сўлак намуналари олиниши мумкин. Акс ҳолда ушбу шахслардан қон намуналари олинади.

30. Геном бўйича давлат рўйхатига олинаётган тирик шахсларнинг биологик материали (қон, сўлак намуналари) қуйидаги тартибда олинади:

дастлаб геном бўйича давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахсга биологик материални олиш асоси ва тартиби тушунтирилади;

агар шахсдан биологик материал сифатида сўлак намуналари олинган тақдирда, биологик материал биологик материали олиниши лозим бўлган шахс овқат (суюқлик) истеъмол қилишидан олдин ёки камида бир соат кейин олинади. Бунда биологик материали олиниши лозим бўлган шахснинг оғиз бўшлиғи тоза сув билан чайилиши керак;

биологик материал сифатида сўлак намуналари олиниши лозим бўлган шахс ёки унинг қонуний вакили гувоҳлигида бир марта ишлатиш учун мўлжалланган стерилланган тиббий қўлқоп кийган ва тиббий ниқоб таққан ҳолда, биологик материални оладиган шахс томонидан бир марта ишлатиш учун мўлжалланган махсус таёқча ёрдамида биологик материали олиниши лозим бўлган шахснинг оғиз бўшлиғидан (ёноқлар ички томонларидан) сўлак намуналари олинади;

агар шахсдан биологик материал сифатида қон намуналари олинган тақдирда, биологик материал сифатида қон намуналари олиниши лозим бўлган шахс ёки унинг қонуний вакили гувоҳлигида бир марта ишлатиш учун мўлжалланган стерилланган тиббий қўлқоп ва ниқоб кийган ҳолда, биологик материални олишни амалга ошираётган шахс томонидан шахснинг қўл бармоғи 70° ли спиртда ҳўлланган пахтали тампон ёрдамида артилиб, бир марталик стерил игна-скарификатор билан бармоқни ён юзасидан, 2-3 мм чуқурликда тешилади ҳамда биринчи қон томчиси артиб ташланиб, кейинги қон намунаси олинади. Қон намунаси олиб бўлингандан сўнг жароҳатланган жойига 70° ли спирт билан ҳўлланган стерил тампон қўйилади;

олинган биологик материал (қон ёки сўлак) намуналари биологик материални оладиган шахс томонидан ташувчи-картага ўтказилади ҳамда ташувчи-картадаги индивидуал штрих код биологик материалнинг ахборот картасига ҳам кўчириб ёзиб қўйилади;

биологик материалнинг ахборот картаси биологик материални олишга масъул бўлган шахс томонидан мазкур Низомга 6-иловага мувофиқ шаклда икки нусхада тўлдирилади ҳамда биологик материали олинган шахс ёки унинг қонуний вакили томонидан имзоланади;

биологик материали олинган шахс имзо қўйишни рад этган тақдирда, бу ҳақда биологик материалнинг ахборот картасига ёзиб қўйилади;

махсус таёқча (ўзининг қадоғига қайта жойлаштирилган ҳолда), биологик материал жойлаштирилган ташувчи-карта ва биологик материал ахборот картасининг бир нусхаси қоғоз конвертга (пакетга) солиниб, елимланади ва муҳрланади;

конвертнинг (пакетнинг) олд бетига биологик материални олган давлат органининг масъул шахсларига тегишли маълумотлар ёзиб қўйилади;

конвертнинг (пакетнинг) олд бетига ва биологик материал ахборот картасидаги маълумотлар бир-бири билан мос бўлиши шарт;

биологик материални олишда унинг ифлосланишига ёки бошқа одамнинг биологик материали билан аралашishiга йўл қўйилмайди, бундай вазият рўй берган тақдирда, биологик материални янгидан олиш (агар бунинг имкони бўлса) бепул амалга оширилади.

31. Биологик материалнинг ахборот карталари ва конверт (пакет) биологик материални олган шахс томонидан кўк рангли бўёқ билан шарикли ручкада босма ҳарфларда тўлдирилади.

32. Геном бўйича давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқларидан, қисмларидан) ҳамда биологик материали терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган аниқланмаган шахслардан биологик материал сифатида қон, соч толалари, тирноқлар, тишлар, суяклар ва бошқа тўқималар олиниши мумкин.

Бунда биологик материал “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикаси Жиноят-процессуал кодексининг далилларни тўплаш, эксперт текшируви учун намуналар олиш талабларига мувофиқ тартибда олинади ҳамда биологик материалнинг ахборот картаси мазкур Низомга 7-иловага мувофиқ келтирилган намуна шаклида расмийлаштирилади.

33. Биологик материалдан геномга оид ахборотлар давлат суд-экспертиза муассасалари томонидан тасдиқланган услубиёт орқали экспертиза ёки тадқиқот ўтказиш йўли билан олинади. Экспертиза ёки тадқиқот ўтказиш натижасида олинган геномга оид ахборот экспертиза ёки тадқиқотни ўтказган мансабдор шахс (суд-эксперт) томонидан мазкур Низомга 8-иловага мувофиқ келтирилган намуна шаклида расмийлаштирилади.

34. Давлат суд-экспертиза муассасалари тақдим этилган биологик материалнинг қайдловини юритади. Биологик материалнинг қайдловини юритиш электрон ва қоғоз картотека усулида амалга оширилади.

Ҳар бир биологик материалнинг индивидуал штрих-коди қайдлов журнаliga ҳамда биологик материалдан геномга оид ахборот олингандан сўнг биологик материалнинг ахборот картасига ҳам киритилади.

35. Биологик материал ва геномга оид ахборотлар бир-биридан алоҳида бўлган, кириш эшиги қаттиқ металлдан ясалган ва кодли кулф билан жиҳозланган махсус хоналарда сақланади. Агарда, махсус хоналарда ойналар мавжуд бўлса, уларнинг туси қорайтирилган бўлиши, шунингдек, уларга очиладиган ҳамда ички томонидан кулфланадиган темир панжаралар ўрнатилиши зарур. Махсус хоналар кўриқлаш ва ёнғин сигнализацияси, шунингдек, ҳаво сўргич (вентиляция), ёнғинни ўчириш, ҳарорат ва намликни ўлчаш воситалари билан жиҳозланган бўлиши керак.

Махсус хоналарда газ, сув ва оқова (канализация) қувурларини ўрнатиш тақиқланади.

36. Махсус хоналарга кириш ҳамда биологик материал ва геномга оид ахборотлар билан ишлашга рухсат этилган ходимлар рўйхати ҳамда уларнинг махсус хоналарга кириш ва чиқиш вақтини қайд этиш журнали давлат суд-экспертиза муассасаси раҳбари томонидан тасдиқланади. Бегона шахсларнинг, шунингдек, функционал (лавозим) вазифаларига тааллуқли бўлмаган ходимларнинг махсус хоналарга кириши тақиқланади.

37. Биологик материал махсус шкафларда +16-+24 даража ҳароратда, намлик даражаси 55-60 фоиздан кўп бўлмаган, куруқ ва қоронғу ҳамда куёш нурларининг тўғридан-тўғри тушишини истисно қилган ҳолда сақланиши лозим.

Таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқларидан, қисмларидан) ҳамда биологик материали терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган аниқланмаган шахслардан олинган биологик материал, уларнинг ўзига хос хусусиятлари ва сифатига талаб этиладиган қоидаларига мувофиқ алоҳида шароитларда (махсус совитгичларда) сақланиши лозим.

38. Таниб олинмаган мурдаларнинг (тана қолдиқлари, қисмларининг), оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган шахсларнинг, шунингдек, биологик материали терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган аниқланмаган шахсларнинг биологик материални сақлаш муддатлари Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодексида белгиланган тартибда аниқланади.

Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган ҳукм қилинган шахсларни геном бўйича давлат рўйхатига олишда улардан олинган биологик материал олинган кундан эътиборан, ушбу материалдан геномга оид ахборот олингунга қадар сақланади.

Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олишда олинган биологик материал “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган муддатларга қадар сақланади.

39. Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олинishi лозим бўлган ҳукм қилинган шахслардан олинган биологик материал улардан геномга оид ахборотлар тўлиқ олингандан сўнг биологик материалдан геномга оид ахборотни олган давлат суд-экспертиза муассасаси томонидан йўқ қилинади.

Биологик материални йўқ қилиш тегишли давлат суд-экспертиза муассасаси раҳбарининг фармойиши билан уч нафар ходимдан иборат бўлган комиссия томонидан давлат суд-экспертиза муассасасининг тасдиқлаган усули билан амалга оширилади ва йўқ қилинганлик тўғрисида мазкур Низомга 9-иловага мувофиқ шаклда далолатнома тузилиб, давлат суд-экспертиза муассасаси раҳбари томонидан тасдиқланади ҳамда амалга оширилган ишлар юзасидан биологик материални тақдим этган ваколатли органни хабардор қилади.

40. Таниб олинмаган мурдаларнинг (тана қолдиқлари, қисмларининг), оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган, шунингдек, аниқланмаган шахсларнинг терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган ҳамда жиноят иши бўйича ашёвий далил деб топилган биологик материал геномга оид ахборот олингандан сўнг (агар тўлиқ сарфланмаган бўлса) ушбу биологик материални тақдим этган терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органларга қайтарилади.

41. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинаётган шахслардан олинган биологик материал геномга оид ахборот олингандан сўнг биологик материал эгасининг ёки унинг қонуний вакилининг ёзма аризасига кўра унга ёки унинг қонуний вакилига қайтарилади ёхуд мазкур Низомнинг 40-банди иккинчи ва учинчи хатбошиларида белгиланган тартибда йўқ қилинади ҳамда бу ҳақда ариза берувчи ёзма равишда хабардор қилинади.

42. Геном бўйича мажбурий ва ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинадиган шахслардан олинган биологик материални учинчи шахсларга ёки Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига бериш тақиқланади, “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

5-боб. Геномга оид ахборотни тўплаш, унга ишлов бериш, ундан фойдаланиш, уни сақлаш ва йўқ қилиш тартиби

43. Давлат суд-экспертиза муассасалари томонидан тақдим этилган геномга оид ахборотни Ягона маълумотлар базасида тўплаш, уни ҳисобга олиш, тизимлаштириш ва сақлаш Эксперт-криминалистика бош маркази томонидан геномга оид ахборотга ишлов бериш бўйича автоматлаштирилган идентификация тизимларидан фойдаланган ҳолда амалга оширилади.

Асослантирувчи ҳужжатлар қоғоз ва (ёки) электрон шаклда шакллантирилади.

Қоғоздаги ва электрон манбалардаги ёзувлар ўртасида номувофиқлик мавжуд бўлган тақдирда, қоғоз манбалардаги ёзувлар устувор аҳамиятга эга бўлади.

44. Ягона маълумотлар базасида геномга оид ахборот қуйидаги маълумотларга асосан тизимлаштирилади:

геномга оид ахборот эгасининг фамилияси, исми ва отасининг исми, туғилган санаси, ой куни, жинси;

геномга оид ахборот Ягона маълумотлар базасига келиб тушган сана;

геномга оид ахборотнинг Ягона маълумотлар базасида қайси тоифадаги шахсларнинг базасига ҳисобга олинганлиги;

геномга оид ахборотга киритилган ўзгартириш ва қўшимчалар;

Ягона маълумотлар базасида ҳисобга олинган геномга оид ахборотни Ягона маълумотлар базасидан чиқариш учун асослар ва унинг санаси.

45. Геномга оид ахборотга ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар қуйидаги ҳолатларда киритилади:

геном бўйича давлат рўйхатига олинган шахснинг шахсий маълумотлари (исми, фамилияси, отасининг исми, миллати, жинси) ўзгарганда;

геном бўйича давлат рўйхатига олинган шахс ҳақида нотўғри (исми, отасининг исми, фамилияси, миллати, жинси, ҳодиса вақти ва ҳолатлари ҳақидаги) маълумотлар мавжудлиги аниқланганда;

геномга оид ахборот олиш мақсадида биологик материал бўйича қўшимча ёки такрорий экспертиза ўтказилиши натижасида бирламчи экспертиза орқали олинган геномга оид ахборот картасига нотўғри маълумотлар киритилганлиги ҳақида маълумотлар бўлганда.

46. Геномга оид ахборотга ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар геном рўйхатига олинган шахснинг шахсий маълумотлари ўзгаргани ва (ёки) у ҳақида нотўғри (хато) маълумотлар мавжудлиги тўғрисида ахборот келиб тушгандан сўнг уч кун муддатда Эксперт-криминалистика бош марказининг масъул ходими томонидан киритилади. Бунда эски маълумотлар янгиси билан алмаштирилади ва (ёки) тўлдирилади, ўзгартириш ва (ёки) қўшимчалар киритишдан олдинги маълумотлар эса архивланади ҳамда қайдлов журнаliga тегишли белги қўйилади.

47. Ягона маълумотлар базаси қуйидаги тоифалардан шакллантирилади:

оғир ва ўта оғир жиноятларни, жинсий эркинликка қарши жиноятларни, шунингдек, ўн олти ёшга тўлмаган шахс билан жинсий алоқа қилиш, ўн олти ёшга тўлмаган шахсга нисбатан уятсиз-бузуқ ҳаракатлар қилиш билан боғлиқ жиноятларни содир этганлик учун ҳукм қилинган шахслар тоифаси;

оғир ва ўта оғир жиноятларни содир этишда гумон қилинувчи, айбланувчи сифатида жалб қилинган ҳамда биологик материали терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида олинган аниқланмаган шахслар тоифаси;

таниб олинмаган мурдалар (тана қолдиқлари, қисмлари) тоифаси;

геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинувчи шахслар тоифаси.

48. Геном бўйича давлат рўйхатига олинган шахсларнинг геном ахборотидан қуйидаги мақсадларда фойдаланилади:

жиноятларнинг олдини олиш, уларни очиш ва тергов қилиш;

жиноятларни очиш, уларни содир этган шахсларни аниқлаш;

бир нечта жиноятларнинг битта шахс томонидан ёки бир неча шахслар томонидан содир этилганлиги ҳолатларини аниқлаш;

таниб олинмаган мурдаларнинг (тана қолдиқларининг, қисмларининг) шахсини аниқлаш;

бедарак йўқолган шахсларни қидириш ҳамда уларнинг таниб олинмаган мурдалар орасида мавжудлигини текшириш;

биологик қариндошликни аниқлаш.

Жиноят содир этган шахсларни текшириш фақат мазкур Низомнинг 48-банди 1–3-кичик бандларида кўрсатилган шахслар тоифаси доирасида амалга оширилади.

Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинган шахсларнинг геномга оид ахборотидан фақат таниб олинмаган мурдалар (тана қолдиқлари, қисмлари) ва бедарак йўқолган шахсларни аниқлаш мақсадида фойдаланилади.

49. Геномга оид ахборотдан фойдаланиш терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органларнинг экспертиза тайинлаш ҳақидаги қарори ва суднинг ажримига мувофиқ Ягона маълумотлар базасидаги геномга оид ахборотлар билан таққослаш ва идентификация қилиш орқали фойдаланилади.

50. Давлат суд-экспертиза муассасаларига қарор (ажрим) келиб тушган кундан бошлаб 30 кун ичида текширилади. Текширув натижалари бўйича мос келишлар бор ёки йўқлиги тўғрисида белгиланган тартибда экспертиза хулосаси тузилади ва ташаббускор органга тақдим этилади.

Тақдим этилган геномга оид ахборотдан фойдаланиш назорати ваколатли орган раҳбарига юкланади.

51. Геномга оид ахборот “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 25-моддасида белгиланган муддатлар давомида сақланади.

52. Геномга оид ахборот “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида белгиланган сақлаш муддатлари тугагандан сўнг, шунингдек, ваколатли давлат органнинг сўровномасига асосан қуйидаги ҳолларда Ягона маълумотлар базасидан йўқ қилинади:

таниб олинмаган мурданинг (тана қолдиқларининг, қисмларининг) шахси аниқланганда;

бедарак йўқолган шахснинг қидируви тугаганда ёки унинг вафот этганлиги аниқланганда;

ҳукм қилинган, оғир ва ўта оғир жиноят содир этишда гумон қилинувчи ва айбланувчи тариқасида ишда иштирок этишга жалб қилинган шахсларга нисбатан жиноят иши реабилитация учун асосларга кўра ёки вафот этганлиги аниқланганлиги сабабли тугатилганда ёхуд ушбу тоифадаги шахслар суд томонидан оқланганда.

Ушбу банднинг 1-3-кичик бандларида кўрсатилган шахсларга нисбатан терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар томонидан чиқарилган жиноят ишини (шу жумладан, унинг бир қисмини) тугатиш ҳақидаги қарор ва суд томонидан эълон қилинган оқлов ҳукми (ажрими) йўлланма хат билан Эксперт-криминалистика бош марказига тақдим этилган тақдирдагина, уларнинг геномга оид ахбороти Ягона маълумотлар базасидан йўқ қилинади.

53. Ягона маълумотлар базасидаги геномга оид ахборот жиноят ишини (бир қисмини) тугатиш ҳақидаги қарор (оқлов ҳукми, ажрими) йўлланма хат билан келиб тушгандан бошлаб ўн беш кун ичида Эксперт-криминалистика бош марказининг ваколатли ходимлари томонидан йўқ қилинади.

Геномга оид ахборотни Эксперт-криминалистика бош маркази бошлиғининг фармойиши билан уч нафар ходимдан иборат таркибда тузиладиган комиссия томонидан йўқ қилинади ва мазкур Низомга 9-иловага мувофиқ шаклда далолатнома тузилади. Амалга оширилган ишлар юзасидан ваколатли орган ёзма равишда ҳабардор қилинади.

54. Ягона маълумотлар базасида сақланаётган геномга оид ахборот олиниши ҳамда унга ишлов бериш шарт-шароитлари бузилганлиги юзасидан геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олинган шахс ёки унинг қонуний вакилининг, шунингдек, ваколатли органларнинг ёзма мурожаатларига асосан Эксперт-криминалистика бош маркази масъул ходимлари томонидан геномга оид ахборот тўсиб қўйилади.

Тўсиб қўйиш давлат рўйхатига олинган шахс ёки унинг қонуний вакилининг, шунингдек, ваколатли органларнинг ёзма мурожаати келиб тушган куни амалга оширилади ва бу ҳақда ҳисоб юритиш тизими ва журналига огоҳлантирувчи белги қўйилади. Бузилиш ҳолатларига аниқлик киритиш мақсадида Эксперт-криминалистика бош маркази ҳамда биологик материални ва ундан геномга оид ахборотни олган ваколатли орган масъул ходимлари биргаликда ўн беш кун муддатда ўрганиш ишларини амалга

оширади ва бузилишлар тасдиғини топган тақдирда, уларни бартараф этиш чораларини кўради.

Кўшимча ҳамда жойига чиқиб ўрганишни тақазо этган ҳолларда ўрганиш ишлари бир ой муддатгача узайтирилиши мумкин. Бунда ариза берувчи ёки ваколатли органлар уч кун муддатда ёзма равишда огоҳлантирилади.

55. Ваколатли органлардан кўшимча маълумотлар олиш ҳамда жойига чиқиб ўрганиш ва текширишларни тақазо этмайдиган ҳолларда тўсиб қўйиш бўйича ўрганиш ишлари беш кун муддатда Эксперт-криминалистика бош маркази томонидан амалга оширилади.

56. Тўсиб қўйишнинг бузилиш ҳолатлари ўз тасдиғини топмаган тақдирда ёки ўрганиш натижасида аниқланган бузилишлар бартараф этилгандан кейин Эксперт-криминалистика бош маркази томонидан ариза берувчи ёки ваколатли органларга амалга оширилган ишлар юзасидан ёзма равишда ахборот берилади ҳамда уларнинг розилиги билан бекор қилинади.

57. Ягона маълумотлар базасида сақланаётган геномга оид ахборотни терговга қадар текширувни, суриштирувни, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар ва судга, шунингдек, алоҳида жинойт ишлари доирасида Ўзбекистон Республикасининг халқаро шартномалари ва қонунларига мувофиқ Ўзбекистон Республикаси ҳудудидан ташқарига беришда геномга оид ахборот Эксперт-криминалистика бош марказининг масъул ходимлари томонидан эгасизлантирилади.

58. Эгасизлантириш ва эгасизлантиришни бекор қилиш тартиби ва усулига оид маълумотлар ошкор этилмайди.

59. Эгасизлантириш ва эгасизлантиришни бекор қилиш терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи орган ва суднинг ёзма топшириғига асосан амалга оширилади.

60. Эгасизлантирилган геномга оид ахборот ва уни эгасизлантиришда қўлланилган усул ва тартибга оид маълумотлар бир-биридан алоҳида сақланади.

61. Эгасизлантирилган геномга оид ахборот билан уни эгасизлантиришда қўлланилган усул ва тартибга оид маълумотлар ошкор этмаслик принципига мувофиқ ҳимояланган алоқа каналлари орқали берилади.

62. Ягона маълумотлар базасида сақланаётган геномга оид ахборотнинг ахборот картаси терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар ва судларга бериш уларнинг ёзма сўров хати асосида амалга оширилади.

Геномга оид ахборотга асоссиз равишда ишлов бериш ҳамда керакли ҳужжатларни расмийлаштирмаслик, шунингдек, геномга оид ахборот ва эгаси тўғрисидаги маълумотларни очик алоқа каналлари орқали ҳамда ваколатли

ва бошқа шахсларнинг оғзаки ёки норасмий муурожаати асосида тақдим этиш тақиқланади.

63. Ягона маълумотлар базаси жойлашган хоналарга киришга, геномга оид ахборот билан ишлашга рухсат этилган ходимлар рўйхати Эксперт-криминалистика бош маркази раҳбари томонидан тасдиқланади. Бегона шахсларнинг, шунингдек, функционал (лавозим) вазифаларига тааллуқли бўлмаган ходимлар (ўзга шахслар)нинг кириши, шунингдек, уларга вақтинча фойдаланиш учун геномга оид ахборотни тақдим этиш тақиқланади, қонунчилик ҳужжатларида белгиланган ҳолатлар бундан мустасно.

64. Геномга оид ахборотга ишлов бериш ва уни Ягона маълумотлар базасидан ташқарида сақлаш, Ягона маълумотлар базаси жойлашган хоналарнинг эшикларини очик қолдириш ҳамда ишдан ташқари вақтларда уларнинг муҳрланмаган ҳолда қолдирилиши тақиқланади.

65. Ягона маълумотлар базаси жойлашган хоналарга белгиланган тартибда расмийлаштирилган бир марталик рухсатномасиз видео ва фотоаппаратлар, кузатув воситалари, мобил ва компьютер қурилмаларини олиб кириш тақиқланади.

6-боб. Яқунловчи қоидалар

66. Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар ва таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган биологик материал “Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тўғрисида”ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни, Ўзбекистон Республикасининг Жиноят-процессуал кодекси талаблари ва мазкур Низом билан белгиланган қоидалар бузилган ҳолда расмийлаштирилган, шунингдек, тақдим этилган биологик материал тадқиқот учун яроқсиз ҳолда тақдим этилган бўлса, давлат суд-экспертиза муассасаси ушбу биологик материални юборган ваколатли органни уч кун муддатда хабардор қилади.

Ваколатли орган томонидан камчиликларни бартараф этиш учун зарур чоралар кўрилмаса, биологик материал 30 кун ўтгач ижросиз қайтарилади.

67. Автоматлаштирилган ахборотни тизими назорат ва рухсатсиз киришлардан ҳимоя қилиш воситалари билан таъминламасдан, геномга оид ахборотнинг автоматлаштирилган ҳисобини юритиш тақиқланади.

68. Геномга оид ахборот белгиланган тартибда расмийлаштирилиб, Эксперт-криминалистика бош марказига ҳимояланган алоқа каналлари орқали юборилади.

Тармоқ орқали юбориш имкони бўлмаган тақдирда, ваколатли шахс томонидан кўлда ёки Ўзбекистон Республикаси Ахборот технологиялари ва коммуникацияларини ривожлантириш вазирлиги Давлат фельдегерлик хизмати орқали ошкор этмаслик принципига риоя этган ҳолда амалга оширилади.

69. Геном бўйича давлат рўйхатига олиш тадбирларини молиялаштириш харажатлари Ўзбекистон Республикасининг Давлат бюджети маблағлари, шунингдек, қонунчилик ҳужжатларида тақиқланмаган бошқа манбалар ҳисобидан қопланади.

70. Ушбу Низом талаблари бузилишида айбдор бўлган шахслар қонунчилик ҳужжатларида белгиланган тартибда жавоб берадилар.

Геном бўйича давлат рўйхатига
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
1-илова

**Биологик материал ва ундан геномга оид ахборотни олиш ҳамда Геномга
оид ахборотнинг ягона маълумотлар базасига тақдим этиш жараёнлари
СХЕМАСИ**

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
1-босқич	Жазони ижро этиш муассасалари ва пробация хизмати	<p>1. Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслар рўйхатини шакллантиради.</p> <p>2. Рўйхатда келтирилган шахсларнинг маълумоти Ягона маълумотлар базасида мавжуд ёки мавжуд эмаслигини текшириш мақсадида Ички ишлар вазирлиги Эксперт-криминалистика бош марказига сўров хати юборади.</p>	Белгиланган муддатларда
	Терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар	Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши ва текширилиши лозим бўлган шахсларнинг маълумоти Ягона маълумотлар базасида мавжуд ёки мавжуд эмаслигини текшириш мақсадида Ички ишлар вазирлиги Эксперт-криминалистика бош марказига сўров хати юборади.	Заруратга кўра
	Ариза берувчи ёки унинг қонуний вакили	Суд-экспертиза муассасаларига ёки давлат органларига геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатидан ўтиш учун ариза тақдим этади.	Эҳтиёжга кўра
2-босқич	Эксперт-криминалистика бош маркази	Жазони ижро этиш муассасалари, пробация хизмати, терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар ва суднинг сўров хатида келтирилган шахсларнинг геномга оид ахборотлари Ягона маълумотлар базасида бор ёки йўқлигини текширади ва натижаси бўйича сўров берувчи ваколатли давлат органига маълумот юборади.	Уч иш қунида
3-босқич	Терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар, жазони ижро этиш муассасалари ва пробация хизмати	Геном бўйича мажбурий равишда давлат рўйхатига олиниши лозим бўлган шахслардан, шунингдек, таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмларидан) биологик материал олинишини ва икки нусхада ахборот картаси расмийлаштирилишини ташкил этади ҳамда биологик материални ва ахборот картасининг бир нусхасини суд-экспертиза муассасаларига зарур ҳужжатлар билан бирга тақдим этади.	Заруратга кўра

Босқичлар	Субъектлар	Тадбирлар	Бажариш муддатлари
4-босқич	Давлат суд-экспертиза муассасалари	<p>1. Такдим этилган ҳужжатлар ва материалларни текшириб қабул қилади.</p> <p>2. Агарда, ҳужжатлар Низомда белгиланган қоидаларга номувофиқ равишда расмийлаштирилган ёки биологик материаллар тадқиқот ва экспертиза ўтказиш учун яроқсиз ёхуд етарли ҳажмда бўлмаса, такдим қилинган ҳужжатлар ва биологик материални қайтаради.</p> <p>3. Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатига олиш учун қарор қабул қилади ёки Низомда белгиланган ҳужжатлар такдим этилмаса ва тўлов тўлиқ ҳажмда амалга оширилмаса ариза ижро учун қабул қилинмайди ва такдим қилинган ҳужжатлари ариза берувчи ёки унинг қонуний вакилига қайтаради.</p>	Уч иш кунда Мурожаат этилган куни
5-босқич	Терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органлар, жазони ижро этиш муассасалари ва пробация хизмати, ариза берувчи ёки унинг қонуний вакили	Геном бўйича давлат рўйхатига олиниши рад этишга асос бўлган сабаблар бартараф этилган ҳолатда, ҳужжатларни қайта топшириши мумкин.	Рад этишга асос бўлган сабаблар бартараф этилганда
6-босқич	Давлат суд-экспертиза муассасалари	<p>1. Биологик материални ва/ёки такдим этилган биологик материаллардан тадқиқот ёхуд экспертиза йўли билан геномга оид ахборотни олади.</p> <p>2. Геномга оид маълумотларни тўлиқ ҳажмда олиб, геномга оид ахборот картасини тўлдирди.</p> <p>3. Биологик материални йўқ қилиб, далолатнома расмийлаштиради ёки суриштирув, тергов ва суд органлари ҳамда ариза берувчига қайтаради.</p> <p>4. Биологик материалнинг ахборот картасини, геномга оид ахборот ва унинг ахборот картасининг бир нусхасини Эксперт-криминалистика бош марказига юборади.</p>	Биологик материал такдим этилган ёки олинган кундан бошлаб ўтгиз кун давомида.
7-босқич	Эксперт-криминалистика бош маркази	<p>1. Такдим этилган ҳужжатлар ва геномга оид ахборот маълумотлари Низомга мувофиқ расмийлаштирилганлигини текшириб қабул қилади ҳамда журналда қайдловни амалга оширади.</p> <p>2. Ягона маълумотлар базасига киритиш ва текширишни амалга оширади.</p> <p>3. Амалга оширилган ишлар юзасидан тегишли давлат органлари ёки ариза берувчига хабарнома юборади.</p>	Уч иш кунда

Геном бўйича давлат рўйхатиغا
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
2-илова

ШАКЛ

(ваколатли орган номи)
бошлиғи _____
_____ га
(Ф.И.О.)

Геномга оид давлат рўйхатиغا олинганлиги ва ягона
маълумотлар базасидан текширилганлиги ҳақида
МАЪЛУМОТНОМА

_____/_____ 20__ йил “__” _____

Сизнинг, 20__ йил “__” _____ даги одам ДНКсининг
суд-биологик экспертизасини тайинлаш ҳақидаги қарор/йўлланма хат билан тақдим
этилган

(фуқаро/маҳкум Ф.И.О., аниқланмаган шахс, таниб олинмаган мурданинг (тана қолдиқлари, қисмлари)

геномга оид ахбороти 20__ йил “__” _____ да Ўзбекистон Республикаси
Геномга оид ахборотнинг ягона маълумотлар базасида _____-сон билан рўйхатга олинди.

Геномга оид ахборотнинг ягона маълумотлар базаси бўйича текширилганда,

мос келишлар аниқлан(ма)ди.

Илова: _____.

Текширувни амалга оширди: _____
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Рахбар: _____
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Геном бўйича давлат рўйхатига
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
3-илова

ШАКЛ

_____ (суд-экспертиза муассасаси номи)
раҳбари _____

_____ (Ф.И.О.)

Геном бўйича ихтиёрий равишда давлат рўйхатидан ўтиш учун
АРИЗА

Мен, _____
(фамилияси, агар мавжуд бўлса)

_____ (исми)

_____ (отасининг исми, агар мавжуд бўлса)

НИ

1. Туғилган санаси: “ ____ ” _____ йил
2. Туғилган жойи: _____
3. Жинси: Эркак - Аёл -
4. Фуқаролиги: _____
5. Миллати: _____
6. Бедарак йўқолган шахснинг биологик қариндошими? Ҳа - Йўқ -
7. Қариндошлик даражаси (фарзанди, ота-онаси ва бошқалар): _____
8. Доимий яшаш жойи бўйича рўйхатга олинганлиги тўғрисида маълумотлар: _____

9. Шахсий идентификация рақами (мавжуд бўлсада): _____
10. Шахсни тасдиқловчи ҳужжат тури: _____

_____ (ҳужжат рақами, серияси, ким томонидан берилган, берилган санаси)

геном бўйича давлат рўйхатига олишингизни (биологик материал олинишини,
геномга оид ахборотга ишлов берилишини) ҳамда олинган геномга оид ахборотни
_____ йил « ____ » _____ га қадар сақланишини таъминлашингизни сўрайман.

_____ (Ф.И.О.)

_____ (имзо)

_____ (сана)

Геном бўйича давлат рўйхатига
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
5-илова

ШАКЛ

_____ га
(аризачи Ф.И.О.)

**Геномга оид давлат рўйхатига олинганлиги ҳақида
ХАБАРНОМА**

___ / _____

“ ___ ” _____ 20__ йил

Сизнинг, 20__ йил “ ___ ” _____ даги аризангизга асосан, геномга оид ахборотингиз 20__ йил “ ___ ” _____ да Ўзбекистон Республикаси Геномга оид ахборотнинг ягона маълумотлар базасида _____-сон билан геном бўйича давлат рўйхатига олинди.

Рўйхатга олишни амалга оширди: _____
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Раҳбар: _____
(лавозими, Ф.И.О., имзо)

Геном бўйича давлат рўйхатига
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
7-илова

ШАКЛ

**Терговга қадар текширув, суриштирув, дастлабки тергов жараёнида
аниқланмаган шахс/таниб олинмаган мурдадан (тана қолдиқлари, қисмлари)
олинган биологик материалнинг
АХБОРОТ КАРТАСИ**

1. Биологик материални олган суриштирув, дастлабки терговни амалга оширувчи органининг номи: _____

2. Терговга қадар текширув материали ёки жиноят иши рақами: _____

3. Биологик материал олинган сана: 20__ йил “__” _____.

4. Биологик материал олиш учун асос (тагига чизилсин):

4.1. Терговга қадар текширув, суриштирув ва дастлабки тергов жараёнида аниқланмаган шахсдан олинган биологик материал;

4.2. Таниб олинмаган мурдалардан (тана қолдиқлари, қисмлари) олинган биологик материал;

5. Ҳодиса тафсилоти ва содир этилган жой: _____

6. Мурданинг (тана қолдиқлари, қисмлари) аниқланган жойи, санаси, ўлим сабаби, жинси, алоҳида белгилари (мавжуд бўлса): _____

Илова: ҳодиса жойини, мурдани кўздан кечириш баённомаси нусхаси __ варақда.

Биологик материални олди:
(мутахассис лавозими)

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

Масъул ходим:
(лавозими)

_____ (имзо)

_____ (Ф.И.О.)

Сана: 20__ йил “__” _____

Геном бўйича давлат рўйхатига
олиш тартиби тўғрисидаги низомга
9-илова

ШАКЛ

“ТАСДИҚЛАЙМАН”
Суд-экспертиза муассасаси
раҳбари

_____ (Ф.И.О.)

20__ й “__” _____

**Биологик материални/геномга оид ахборотни йўқ қилиш ҳақида
ДАЛОЛАТНОМА**

№ _____

20__ йил “__” _____

Ушбу далолатнома геном бўйича давлат рўйхатига олиш мақсадида тақдим этилган биологик материал/геномга оид ахборот йўқ қилинганлиги ҳақида тузилди.

_____ (йўқ қилиш учун асос)

Т/р	Биологик материал/ геномга оид ахборот олинган шахснинг фамилияси, исми, отасининг исми (агар мавжуд бўлса)	Туғилган санаси	Туғилган жойи	Шахсий идентификация рақами (мавжуд бўлган тақдирда) ёки шахсини тасдиқловчи ҳужжат номи ва рақами	Тақдим этган орган номи, кириш рақами ва санаси	Йўқ қилиш усули

Комиссия аъзолари:

1. _____ (лавозими, Ф.И.О.) _____ (имзо)
2. _____ (лавозими, Ф.И.О.) _____ (имзо)
3. _____ (лавозими, Ф.И.О.) _____ (имзо)